

15
SWO

ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΩΣ ΕΨΗΦΙΣΘΗ
ΥΠΟ ΤΗΣ Β' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΤΟΥ 1911

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΠΕΤΡΑΚΟΥ

7-Ώδος Ἀριστείδου-7
1915

TO THE

AMERICAN

JOHN

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Περὶ Θρησκείας.

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶνε ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας· πᾶσα δὲ ἄλλη γνωστὴ θρησκεία εἶνε ἀνεκτὴ καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελοῦνται ἀκωλύτως, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, ἀπαγορευομένου τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ πάσης ἄλλης ἐπεμβάσεως κατὰ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.

Ἄρθρον 2.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπᾶστος ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκεῖναι, τοὺς τε ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις· εἶνε δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα, ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης Ἐκκλησίας, τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα, καὶ διοικεῖται ὑπὸ ἱερᾶς Συνόδου ἀρχιερέων. Οἱ λειτουργοὶ ὅλων τῶν ἀνεγνωρισμένων θρησκειῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐπιτήρησιν, εἰς ἣν καὶ οἱ λειτουργοὶ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.

Τὸ κείμενον τῶν ἁγίων Γραφῶν τηρεῖται ἀναλλοίωτον· ἢ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσις τούτου,

ἄνευ τῆς προηγουμένης ἐγκρίσεως καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

Περὶ τοῦ δημοσίου δικαίου τῶν Ἑλλήνων.

Ἄρθρον 3.

Οἱ Ἕλληνες εἶνε ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου, καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των· μόνον δὲ πολῖται Ἕλληνες εἶνε δεκτοὶ εἰς ὅλας τὰς δημοσίας λειτουργίας, πλὴν τῶν δι' εἰδικῶν νόμων εἰσαγομένων εἰδικῶν ἐξαιρέσεων. Πολῖται εἶνε ὅσοι ἀπέκτησαν ἢ ἀποκτήσωσι τὰ προσόντα τοῦ πολίτου κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Εἰς πολίτας Ἕλληνας τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως οὔτε ἀπονέμονται οὔτε ἀναγνωρίζονται.

Ἄρθρον 4.

Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶνε ἀπαραβίαστος· οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται, ἢ ἄλλως πῶς περιορίζεται, εἰμὴ ὁπότεν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 5.

Ἐξαιρουμένου τοῦ αὐτοφώρου ἐγκλήματος, οὐδεὶς συλλαμβάνεται οὐδὲ φυλακίζεται ἄνευ ἡτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως. Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλλήψεως κρατηθεὶς προσάγεται εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀνακριτὴν ἄνευ τινὸς ἀναβολῆς, τὸ βραδύτερον δὲ ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἀν δὲ ἡ σύλληψις ἐγένετο ἐκτὸς τῆς ἑδρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου. Ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει, ἐντὸς τριῶν τῶν πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς, εἴτε ν' ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἐνταλμα φυλακίσεως. Παρελ-

θούσης ἀπράκτου ἐκατέρας τῶν προθεσμιῶν τούτων, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος, εἴτε πολιτικὸς ὑπάλληλος εἴτε στρατιωτικὸς, ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα. Οἱ παραβάται τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τιμωροῦνται ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατῇσει, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς τὴν ἀνόρθωσιν πάσης ζημίας προσγενομένης εἰς τὸν παθόντα καὶ προσέτι εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὀριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, οὐδέποτε δὲ κατωτέρου τῶν δραχμῶν 10 δι' ἐκάστην ἡμέραν.

*Ἀρθρον 6.

Ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων δύναται πάντοτε τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, τῇ αἰτήσει τοῦ προφυλακισθέντος, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόλυσιν τούτου ἐπὶ ἐγγυήσει ὀριζομένη διὰ δικαστικοῦ βουλευµατος, καθ' οὗ ἐπιτρέπεται ἀνακοπὴ. Οὐδέποτε ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τούτων ἢ προφυλάκισις δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν τριῶν μηνῶν.

*Ἀρθρον 7.

Ποινὴ δὲν ἐπιβάλλεται *ἄνευ νόμου* ὀρίζοντος προηγουμένως αὐτήν.

*Ἀρθρον 8.

Οὐδεὶς ἀφαιρεῖται *ἄκων* τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὥριµένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ.

*Ἀρθρον 9.

Ἐκαστος ἢ καὶ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουσι τὸ δικαίωμα, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ν' ἀναφέρονται ἐγγράφως πρὸς τὰς ἀρχάς, ὑποχρεοῦµένας εἰς ταχειαν ἐνέργειαν καὶ ἐγγραφον ἀπάντησιν πρὸς τὸν ἀναφερόµενον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Μόνον μετὰ τὴν τελικὴν ἀπόφασιν τῆς πρὸς ἣν ἡ ἀναφορὰ ἀρχῆς καὶ τῇ ἀδείᾳ ταύτης ἐπιτρέπεται ἡ ζήτησις εὐθυνῶν παρὰ

τοῦ ὑποβαλόντος τὴν ἀναφορὰν διὰ παραβάσεις ἐν αὐτῇ ὑπαρχούσας.

Ἄρθρον 10.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ *συνέρχεσθαι ἡσύχως καὶ ἀόπλως*· μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ ἀστυνομία. Αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύνανται νὰ ἀπαγορευθῶσιν, ἂν ὥς ἐκ τούτων ἐπίκειται κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν.

Ἄρθρον 11.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, οἵτινες ὁμως οὐδέποτε δύνανται νὰ ὑπαγάγωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς προηγουμένην τῆς Κυβερνήσεως ἄδειαν.

Συνεταιρισμὸς τις δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ ἔνεκα παραβάσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων, εἰμὴ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 12.

Ἡ κατοικία ἐκάστου εἶνε ἄσυλον. Οὐδεμία κατ' οἶκον ἔρευνα ἐνεργεῖται, εἰμὴ ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει.

Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τούτων τιμωροῦνται ἐπὶ καταχρῆσει τῆς ἐξουσίας τῆς ἀρχῆς, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος καὶ προσέτι εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ ὀριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, οὐδέποτε δὲ κατωτέρου τῶν δραχμῶν ἑκατόν.

Ἄρθρον 13.

Ἐν Ἑλλάδι οὔτε πωλεῖται οὔτε ἀγοράζεται ἄνθρωπος· ἀργυρώνητος ἢ δοῦλος παντὸς γένους καὶ πάσης θρησκείας εἶνε ἐλεύθερος, ἅμα πατήσῃ ἐπὶ ἐλληνικοῦ ἐδάφους.

Ἄρθρον 14.

Ἐκαστος δύναται νὰ δημοσιεύῃ προφορικῶς, ἐγ-

γράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμούς του, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Ὁ τύπος εἶνε ἐλεύθερος. Ἡ λογοκρισία ὡς καὶ πᾶν ἄλλο προληπτικὸν μέτρον ἀπαγορεύονται. Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως ἡ κατάσχεσις ἐφημερίδων καὶ ἄλλων ἐντύπων διατριβῶν, εἴτε πρὸ τῆς δημοσιεύσεως, εἴτε μετ' αὐτήν. Ἐπιτρέπεται δὲ κατ' ἐξαιρέσιν ἡ κατάσχεσις μετὰ τὴν δημοσίευσιν, ἕνεκα προσβολῆς κατὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἢ κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως ἢ, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένας περιστάσεις, ἕνεκεν ἀσέμνων δημοσιευμάτων προσβαλόντων καταφανῶς τὴν δημοσίαν αἰδῶ· ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐντὸς 24 ὥρῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως, ὀφείλουσι καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ ὑποβάλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον καὶ τοῦτο ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς διατηρήσεως ἢ τῆς ἄρσεως τῆς κατασχέσεως· ἄλλως, ἡ κατάσχεσις αἴρεται αὐτοδικαίως. Ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ βουλευματος ἐπιτρέπεται εἰς μόνον τὸν δημοσιεύσαντα τὸ κατασχεθέν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸν εἰσαγγελέα.

Δύναται καθ' ὃν τρόπον ὁ νόμος ἤθελεν ὀρίσῃ ν' ἀπαγορευθῇ, ἐπ' ἀπειλῇ κατασχέσεως καὶ ποινικῆς καταδιώξεως, ἡ δημοσίευσις εἰδήσεων ἢ ἀνακοινώσεων ἀναγομένων εἰς στρατιωτικὰς κινήσεις ἢ εἰς ἔργα ὀχυρώσεως τῆς χώρας. Εἰς τὴν κατάσχεσιν ἐφαρμόζονται αἱ ἀνωτέρω διατάξεις.

Ὁ τε ἐκδότης ἐφημερίδος καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐπιληψίμου δημοσιεύματος ἀναφερομένου εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, πλὴν τῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, εἰσὶν ἀστικῶς καὶ ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι εἰς πλήρη ἀνόρθωσιν πάσης προσγενομένης ζημίας καὶ εἰς ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὀριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, οὐδέποτε δ' ἐλάσσονος τῶν δραχμῶν διακοσίων.

Εἰς μόνον πολίτας Ἑλλήνας ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις ἐφημερίδων.

*Αρθρον 15.

Οὐδεὶς ὄρκος ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου ὀρίζοντος καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ.

*Αρθρον 16.

Ἡ ἐκπαίδευσις διατελοῦσα ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, ἐνεργεῖται δαπάνῃ αὐτοῦ.

Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶνε δι' ἅπαντας ὑποχρεωτική, παρέχεται δὲ δωρεάν ὑπὸ τοῦ Κράτους.

Ἐπιτρέπεται εἰς ιδιώτας καὶ εἰς νομικά πρόσωπα ἢ ἴδρυσις ιδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων λειτουργούντων κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

*Αρθρον 17.

Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ιδιοκτησίας αὐτοῦ, εἰμὴ διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει, πάντοτε δὲ προηγουμένης ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀποζημιώσις ὀρίζεται πάντοτε διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ. Ἐν περιπτώσει δ' ἐπειγούσῃ δύναται καὶ προσωρινῶς νὰ ὀρισθῇ δικαστικῶς, μετ' ἀκρόασις ἢ πρόσκλησις τοῦ δικαιούχου, ὅστις δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, εἰς παροχὴν ἀναλόγου ἐγγυήσεως, καθ' ὃν τρόπον ὀρίσῃ ὁ νόμος. Πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ὀριστικῆς ἢ προσωρινῶς ὀρισθείσης ἀποζημιώσεως διατηροῦνται ἀκέραια πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ ιδιοκτήτου, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταλήψεως.

Εἰδικοί νόμοι κανονίζουσι τὰ τῆς ιδιοκτησίας καὶ διαθέσεως τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων, ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν καὶ ἱαματικῶν καὶ ρεόντων ὑδάτων.

*Αρθρον 18.

Αἱ βάσανοι καὶ ἡ γενικὴ δήμεσις *ἀπαγορεύονται*. Ὁ πολιτικὸς θάνατος *καταργεῖται*. Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων, ἐκτὸς τῶν συνθέτων, *καταργεῖται*.

Ἄρθρον 19.

Οὐδεμία προηγουμένη ἄδεια τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀπαιτεῖται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων διὰ τὰς περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἀξιοποίνους πράξεις αὐτῶν, ἐκτὸς τῶν περὶ Ὑπουργῶν εἰδικῶς διατεταγμένων.

Ἄρθρον 20.

Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν εἶνε ἀπολύτως ἀπαρβίαστον.

Περὶ οὐντάξεως τῆς πολιτείας.

Ἄρθρον 21.

Ἀπασαι αἱ ἐξουσίαι πηγάζουσιν ἐκ τοῦ ἔθνους, ἐνεργοῦνται δὲ καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει τὸ Σύνταγμα.

Ἄρθρον 22.

Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 23.

Τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸν Βασιλέα, ὅστις ἐνασχεῖ τοῦτο διὰ τῶν Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 24.

Οὐδεμία πρότασις, ἀφορῶσα αὐξήσει τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν, ἢ ἐν γένει δι' ὄφελος προσώπου, πηγάζει ἐκ τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 25.

Πρότασις νόμου, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐτέρου τῶν παραγόντων τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, δὲν εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν σύνοδον.

Ἄρθρον 26.

Ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

Ἄρθρον 27.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα, ἐνεργεῖται δὲ διὰ τῶν παρ' αὐτοῦ διοριζομένων ὑπευθύνων Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 28.

Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται διὰ τῶν δικαστηρίων, αἱ δὲ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Περὶ τοῦ Βασιλέως.

Ἄρθρον 29.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως εἶνε ἀνεύθυνον καὶ ἀπαραβίαστον, οἱ δὲ Ὑπουργοὶ αὐτοῦ εἶνε ὑπεύθυνοι.

Ἄρθρον 30.

Οὐδεμία πράξις τοῦ Βασιλέως ἰσχύει, οὐδ' ἐκτελεῖται, ἂν δὲν εἴνε προσυπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὅστις διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς του καθίσταται ὑπεύθυνος· ἐν περιπτώσει δὲ ἀλλαγῆς ὁλοκλήρου τοῦ Ὑπουργείου, ἂν οὐδεὶς τῶν παυσάντων Ὑπουργῶν συγκατατεθῇ εἰς τὸ νὰ προσυπογράψῃ τὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ νέου Ὑπουργείου διάταγμα, ὑπογράφονται ταῦτα παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ νέου Ὑπουργείου, ἀφοῦ οὗτος, διορισθεὶς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, δώσῃ τὸν ὄρκον.

Ἄρθρον 31.

Ὁ Βασιλεὺς διορίζει καὶ παύει τοὺς Ὑπουργοὺς αὐτοῦ.

*Αρθρον 32.

Ὁ Βασιλεὺς εἶνε ὁ ἀνώτατος ἀρχὼν τοῦ Κράτους, ἄρχει τῶν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεων, κηρύττει πόλεμον, συνομολογεῖ συνθήκας εἰρήνης, συμμάχιας καὶ ἐμπορίας, ἀνακοινώνει δὲ αὐτὰς εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τῶν ἀναγκαίων διασαφήσεων, ἅμα τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους τὸ ἐπιτρέψωσιν. Αἱ περὶ ἐμπορίας ὅμως συνθῆκαι καὶ ὅσαι ἄλλαι περιέχουσι παραχωρήσεις, περὶ τῶν ὁποίων κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ὀρισθῇ τι ἄνευ νόμου, ἢ ἐπιβαρύνουσιν ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας, δὲν ἔχουν ἰσχὺν ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς.

*Αρθρον 33.

Οὐδεμία παραχώρησις ἢ ἀνταλλαγὴ χώρας δύναται νὰ γείνη ἄνευ νόμου. Οὐδέποτε τὰ μυστικά ἄρθρα συνθήκης τινὸς δύνανται νὰ ἀνατρεψῶσι τὰ φανερά.

*Αρθρον 34.

Ὁ Βασιλεὺς ἀπονέμει κατὰ νόμον τοὺς στρατιωτικούς καὶ ναυτικούς βαθμούς, διορίζει καὶ παύει ὡσαύτως κατὰ νόμον τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμένων ἐξαιρέσεων, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ διορίσῃ ὑπάλληλον εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν.

*Αρθρον 35.

Ὁ Βασιλεὺς ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα Διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων· οὐδέποτε δὲ δύναται ν' ἀναστείλῃ τὴν ἐνέργειαν, οὐδὲ γὰρ ἐξαιρέσῃ τινὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου.

*Αρθρον 36.

Ὁ Βασιλεὺς κυροῖ καὶ δημοσιεύει τοὺς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντας νόμους. Νόμος μὴ δημοσιευθεὶς ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς Συνόδου εἶναι ἄκυρος.

*Αρθρον 37.

Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τακτικῶς ἅπαξ τοῦ ἔτους τὴν Βουλὴν, ἐκτάκτως δέ, ὅσάκις τὸ κρίνῃ εὐλογον· κηρύττει αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου τὴν ἑναρξιν καὶ λήξιν ἐκάστης Βουλευτικῆς Συνόδου καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαλύῃ τὴν Βουλὴν· ἀλλὰ τὸ περὶ διαλύσεως Διάταγμα, προσυπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὴν σύγκλησιν τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν, τῆς δὲ Βουλῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

*Αρθρον 38.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα ἅπαξ μόνον νὰ ἀναστέλλῃ τὰς ἐργασίας τῆς Βουλευτικῆς Συνόδου, εἴτε ἀναβάλλον τὴν ἑναρξιν εἴτε διακόπτων τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῶν.

Ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ ὑπὲρ τὰς τριάκοντα ἡμέρας, οὐδὲ νὰ ἐπαναληφθῇ κατὰ τὴν Βουλευτικὴν Σύνοδον ἀνευ τῆς συναινέσεως τῆς Βουλῆς.

*Αρθρον 39.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ *χαρίξῃ, καταβάλλῃ καὶ ἐλαττώῃ* τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγινωσκομένας ποινάς, ἐξαιρουμένων τῶν περὶ Ὑπουργῶν διατεταγμένων, πρὸς δέ, καὶ νὰ *χορηγῇ ἀμνηστίαν* μόνον ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων ἐπὶ τῇ εὐθύνῃ τοῦ Ὑπουργείου.

*Αρθρον 40.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ *ἀπονέμῃ* τὰ κανονισμένα *παράσημα* κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου.

*Αρθρον 41.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ *κόπτῃ νομίσματα* κατὰ τὸν νόμον.

Ἄρθρον 42.

Ἡ Βασιλικὴ χορηγία προσδιορίζεται διὰ νόμου, ἡ δὲ πρὸς τὸν Βασιλέα ΓΕΩΡΓΙΟΝ Α' ἐτησίᾳ χορηγία, ἐν ᾗ συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ παρὰ τῆς πρώτης Ἰονίου Βουλῆς ψηφισθὲν ποσόν, ὁρίζεται εἰς δραχμὰς ἐν ἑκατομμύριον καὶ ἑκατὸν εἴκοσι πέντε χιλιάδας. Τὸ ποσὸν τοῦτο δύναται νὰ αὐξηθῇ μετὰ δεκαετίαν διὰ νόμου.

Ἄρθρον 43.

Ὁ Βασιλεὺς ΓΕΩΡΓΙΟΣ μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ παρόντος Συντάγματος θέλει δώσει ἐνώπιον τῆς παρούσης Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὸν ἀκόλουθον ὄρκον :

«Ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ προστατεύω τὴν ἐπικρατοῦσαν Ὁρθοξείαν τῶν Ἑλλήνων, νὰ φυλάττω τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ νὰ διατηρῶ καὶ ὑπερασπίζω τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἀκεραιότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους».

Ἄρθρον 44.

Ὁ Βασιλεὺς δὲν ἔχει ἄλλας ἐξουσίας, εἰμὴ ὅσας τῷ ἀπονέμουσι ρητῶς τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ συνάδοντες πρὸς αὐτὸ ἰδιαιτεροὶ νόμοι.

Περὶ διαδοχῆς καὶ ἀντιβασιλείας.

Ἄρθρον 45.

Τὸ Ἑλληνικὸν Στέμμα καὶ τὰ συνταγματικὰ αὐτοῦ δικαιώματα εἶνε διαδοχικά καὶ περιέχονται εἰς τοὺς κατ' εὐθείαν γραμμὴν γνησίους καὶ νομίμους ἀπογόνους τοῦ Βασιλέως ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ Α' κατὰ τὰξιν πρωτοτοκίας, προτιμωμένων τῶν ἀρρένων.

Ἄρθρον 46.

Μὴ ὑπάρχοντος διαδόχου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁρισμένα, ὁ Βασιλεὺς διορίζει αὐτὸν μετὰ τὴν συγκατάθεσιν

τῆς Βουλῆς, ἐπὶ τούτῳ συγκαλουμένης, διὰ τῆς ψήφου τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Βουλευτῶν καὶ διὰ φανεράς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 47.

Πᾶς διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου ἀπαιτεῖται νὰ *πρεσβεύῃ τὴν θρησκείαν* τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἄρθρον 48.

Οὐδέποτε τὰ Στέμματα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλης οἰασοδήποτε ἐπικρατείας *δύνανται νὰ συνενωθῶσιν* ἐπὶ τῆς αὐτῆς κεφαλῆς.

Ἄρθρον 49.

Ὁ Βασιλεὺς *καθίσταται ἐνῆλιξ* κατὰ τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ συμπεπληρωμένον. Πρὶν ἢ ἀναβῇ τὸν θρόνον, *δμνύει* ἐπὶ παρουσία τῶν Ὑπουργῶν, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ Βουλευτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀνωτέρων ἀρχῶν, *τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 43 διαλαμβανόμενον ὅρκον*. Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τὸ πολὺ ἐντὸς δύο μηνῶν τὴν Βουλὴν καὶ *ἐπαλαμβάνει τὸν ὅρκον* ἐνώπιον τῶν Βουλευτῶν.

Ἄρθρον 50.

Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τοῦ Βασιλέως, ἐὰν ὁ Διάδοχος εἴνε ἀνήλικος ἢ ἀπὼν καὶ δὲν ὑπάρχῃ Ἀντιβασιλεὺς ἤδη ὁρισμένος, ἢ Βουλὴ, καὶ ἂν ἐληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, *συνέρχεται ἀνευ συγκαλέσεως* τὴν δεκάτην τὸ βραδύτερον ἡμέραν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Βασιλέως ἢ δὲ συνταγματικῇ Βασιλικῇ ἐξουσίᾳ ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὑπὸ τὴν εὐθύνην αὐτοῦ μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως, ἢ τῆς ἀφίξεως τοῦ Διαδόχου. Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ τῆς Ἀντιβασιλείας.

*Αρθρον 51.

Ἐάν, ἀποβιώσαντος τοῦ Βασιλέως, ὁ διάδοχος αὐτοῦ εἶνε ἀνήλικος, ἡ Βουλὴ, καὶ ἂν ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, *συνέρχεται διὰ τὸ ἐκλέξῃ ἐπίτροπον*· ἐπίτροπος δὲ τότε μόνον ἐκλέγεται, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτος ἐκ διαθήκης τοῦ ἀποβιώσαντος Βασιλέως, ἢ ὅταν ὁ ἀνήλικος διάδοχος δὲν ἔχῃ μητέρα μένουσαν εἰς τὴν χηρείαν τῆς, *ἣτις καλεῖται* τότε εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ τέκνου τῆς αὐτοδικαίως. Ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου Βασιλέως, εἴτε διορισθῇ διὰ διαθήκης, εἴτε ἐκλεχθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀπαιτεῖται νὰ *εἶνε πολίτης Ἑλλήν τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος*.

*Αρθρον 52.

Ἐν περιπτώσει χηρείας τοῦ Θρόνου, ἡ Βουλὴ, καὶ ἂν ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, *ἐκλέγει* προσωρῶς διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας *Ἀντιβασιλέα πολίτην Ἑλλήνα τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος*, τὸ δὲ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐνεργεῖ ὑπὸ τὴν εὐθύνην του ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους τὴν συνταγματικὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως· ἐντὸς δύο μηνῶν τὸ βραδύτερον *ἐκλέγονται* ὑπὸ τῶν πολιτῶν *ἰσάριθμοι* τῶν Βουλευτῶν *ἀντιπρόσωποι*, οἵτινες, εἰς ἕν μετὰ τῆς Βουλῆς συνερχόμενοι, ἐκλέγουσι τὸν Βασιλέα διὰ τῆς πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας.

*Αρθρον 53.

Ἐάν ὁ Βασιλεὺς ἔνεκα νόσου κρίνῃ ἀναγκαίαν τὴν σύστασιν Ἀντιβασιλείας, συγκαλεῖ πρὸς τοῦτο τὴν Βουλὴν καὶ προκαλεῖ διὰ τοῦ Ὑπουργείου περὶ τούτου εἰδικὸν νόμον. Ἐάν ὁ Βασιλεὺς δὲν εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ βασιλεύῃ, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον συγκαλεῖ τὴν Βουλὴν· ἡ δὲ Βουλὴ, συνερχομένη, ἐάν διὰ τῆς πλειονοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τῶν ψηφοφορησάντων ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀνάγκην, ἐκλέγει Ἀντιβασιλέα

καί, χρείας καλούσης, ἐπίτροπον, διὰ φανεράς ψηφοφορίας.

Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ Ἀντιβασιλείας ἐνεκεν ἀποδημίας τοῦ Βασιλέως ἐκτὸς τοῦ Κράτους.

Περὶ τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 54.

Ἡ Βουλὴ συνέρχεται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου εἰς τακτικὴν Σύνοδον διὰ τὰ ἐτήσια ἔργα, ἐκτὸς ἂν διὰ τὰ ἔργα ταῦτα ὁ Βασιλεὺς συγκαλέσῃ αὐτὴν πρότερον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 37.

Ἡ διάρκεια ἐκάστης τακτικῆς Συνόδου δὲν δύναται νὰ εἶνε βραχυτέρα τῶν τριῶν μηνῶν, εἰς οὓς δὲν λογίζεται ὁ χρόνος τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 38 ἀναστολῆς.

Ἄρθρον 55.

Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, δύναται ὅμως νὰ διασκεφθῇ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν κατ' αἴτησιν δέκα ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἂν τοῦτο ἀποφασισθῇ ἐν μυστικῇ συνεδριάσει κατὰ πλειονοψηφίαν, μετὰ ταῦτα δὲ ἀποφασίζεται ἂν ἡ περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος συζήτησις πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν.

Ἄρθρον 56.

Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ ἄνευ τῆς παρουσίας τοῦλάχιστον τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς, οὐδὲ νὰ ἀποφασίσῃ τι ἄνευ ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἤτις ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ εἶνε μικροτέρα τῶν $\frac{4}{5}$ τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῆς ἀπαρτίας.

Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ἡ πρότασις ἀπορρίπτεται.

Ἄρθρον 57.

Οὐδεμία πρότασις νόμου γίνεται δεκτὴ, ἂν δὲν συ-

ζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἅπαξ μὲν κατ' ἀρχὴν, δις δὲ κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον, κατὰ τρεῖς διαφόρους ἡμέρας.

Μετὰ τὴν κατ' ἀρχὴν ἐπιψήφισιν τὸ ὑπὸ συζήτησιν σχέδιον παραπέμπεται εἰς Ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς, ἃν δὲν παρεπέμφθη πρότερον, ἢ ἂν δὲν ἐγένετο ἐπεξεργασία αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας· μετὰ δὲ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐξέτασιν ἢ τὴν ἀροδὸν τῆς ταχθείσης πρὸς τοῦτο προθεσμίας, ἐπακολουθεῖ ἢ κατ' ἄρθρον συζητήσεις εἰς διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τοῦλάχιστον ἡμέρας. Εἰς ἐξαιρετικὰς ὁμως περιστάσεις δύναται ἡ Βουλὴ, κηρύσσουσα τὴν πρότασιν κατεπείγουσαν, νὰ μὴ παραπέμψῃ ταύτην εἰς Ἐπιτροπὴν καὶ νὰ περιορίσῃ εἰς μίαν ἡμέραν τὸν μεταξὺ τῶν δύο κατ' ἄρθρον συζητήσεων χρόνον.

Ἄν κατὰ τὴν τελευταίαν συζήτησιν ἐγένοντο δεκταὶ τροπολογίαι, ἡ τοῦ συνόλου ψήφισις ἀναβάλλεται, μέχρις οὗ τὸ ψηφισθὲν τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ, ὡς ἐτροπολογήθη.

Ἡ ἐπιψήφισις δικαστικῶν κωδίκων προπαρασκευασθέντων ὑπὸ ἐιδικῶν Ἐπιτροπῶν, συσταθεισῶν δι' εἰδικοῦ νόμου, δύναται νὰ γίνῃ δι' ἰδιαιτέρου νόμου κυρουντος τοὺς εἰρημένους κώδικας ἐν ὅλῳ. Ἡ περὶ τοιούτου νόμου πρότασις δὲν δύναται νὰ κηρυχθῇ κατεπείγουσα.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνῃ κωδικοποιήσις ὑφισταμένων διατάξεων δι' ἀπλῆς ταξινομήσεως αὐτῶν, ἢ ἐν ὅλῳ ἐπαναφορὰ καταργηθέντων νόμων, πλὴν τῶν φορολογικῶν.

Ἄρθρον 58.

Οὐδεὶς αὐτόκλητος ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἀναφέρῃ τι προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ἀναφοραὶ ὁμως παρουσιάζονται διὰ τινος βουλευτοῦ ἢ παραδίδονται εἰς τὸ γραφεῖον. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δι-

καίωμα ν' ἀποστέλλῃ εἰς τοὺς ὑπουργοὺς τὰς διευθυνομένας πρὸς αὐτὴν ἀναφοράς, οἵτινες εἶνε ὑπόχρεοι νὰ δίδωσι διασαφήσεις, ὡσάκις ζητηθῶσι, καὶ δύναται νὰ διορίζῃ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἐξεταστικὰς τῶν πραγμάτων ἐπιτροπὰς.

Ἄρθρον 59.

Οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται ἄνευ νόμου. Ἐξαιρετικῶς, ἐπὶ ἐπιβολῆς ἢ αὐξήσεως εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ, ἢ εἰσπραξίς αὐτοῦ ἐπιτρέπεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν Βουλὴν καταθέσεως τῆς περὶ αὐτοῦ προτάσεως νόμου, ὑπὸ τὸν ρητὸν ὅρον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς Βουλευτικῆς Συνόδου.

Ἄρθρον 60.

Ἐν τῇ ἐτησίᾳ τακτικῇ Συνόδῳ ἡ Βουλὴ ψηφίζει διὰ τὸ ἐπόμενον οἰκονομικὸν ἔτος τὸν προσδιορισμὸν τῆς στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς δυνάμεως, τὴν στρατολογίαν καὶ ναυτολογίαν καὶ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ. Ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ σημειῶνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὸν ἀπολογισμὸν.

Ὁ προϋπολογισμὸς εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν ἐντὸς τῶν δύο πρώτων μηνῶν τῆς Συνόδου, ἀφ' οὗ δ' ἐξετασθῇ ὑπὸ εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Βουλευτῶν, ψηφίζεται ἅπαξ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα, εἰς τμήματα ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Βουλῆς ὁριστέα, καὶ εἰς τέσσαρας διαφόρους ἡμέρας, καθ' ὕπουργεῖον δὲ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Ἐντὸς ἑτοῦς τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς οἰκονομικῆς χρήσεως εἰσάγεται ὁ ἀπολογισμὸς αὐτῆς εἰς τὴν Βουλὴν. Ἐξετάζεται δὲ ὑπὸ εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Βουλευτῶν καὶ ψηφίζεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς ὁρισθησόμενα.

*Αρθρον 61.

Μισθός, σύνταξις, χορηγία, ἢ ἀμοιβή οὔτε ἐγγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους οὔτε παρέχεται ἄνευ ὀργανικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου.

*Αρθρον 62.

Βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται οὐδ' ὅπωςδὴποτε ἐξετάζεται ἔνεκα γνώμης ἢ ψήφου δοθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων.

*Αρθρον 63.

Βουλευτὴς, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, δὲν καταδιώκεται, οὐδὲ συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται ἄνευ ἀδείας τοῦ Σώματος· τοιαύτη ἀδεία δὲν ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφῶρῳ κακουργήματα. Προσωπικὴ κράτησις δὲν ἐνεργεῖται κατὰ βουλευτοῦ διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, τέσσαρας ἐβδομάδας πρὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ τρεῖς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτῆς. Ἐὰν ὁ βουλευτὴς τύχῃ διατελῶν ὑπὸ προσωπικὴν κράτησιν, ἀπολύεται ἀνυπερθέτως τέσσαρας ἐβδομάδας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συνόδου.

*Αρθρον 64.

Οἱ βουλευταὶ ὀμνύουσι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν τὸν ἐξῆς ὅρκον:

«Ὁμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδαιρετοῦ Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τὸν συνταγματικὸν Βασιλέα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου.»

Ἀλλόθρησκοι βουλευταὶ ἀντὶ τῆς ἐπικλήσεως «ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδαιρετοῦ Τριάδος» ὀρκίζονται κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας.

Ἄρθρον 65.

Ἡ βουλὴ προσδιορίζει διὰ **Κανονισμοῦ** πῶς θέλει ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά της.

Ἄρθρον 66.

Ἡ Βουλὴ σύγκειται ἐκ Βουλευτῶν, ἐκλεγομένων κατὰ νόμον ὑπὸ τῶν ἐχόντων δικαίωμα πρὸς τοῦτο πολιτῶν δι' ἀμέσου, καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διατάσσονται καὶ ἐνεργοῦνται ταῦτοχρόνως καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν.

Ἄρθρον 67.

Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουσι τὸ ἔθνος καὶ οὐχὶ μόνον τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐκλέγονται.

Ἄρθρον 68.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἐκάστης ἐκλογικῆς περιφέρειας προσδιορίζεται διὰ νόμου ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς. Οὐδέποτε ὅμως ὁ ἀριθμὸς τοῦ ὅλου τῶν βουλευτῶν δύναται νὰ ᾖ ἐλάσσων τῶν **ἐκατὸν πενήκοντα**.

Ἄρθρον 69.

Οἱ Βουλευταὶ ἐκλέγονται διὰ τέσσαρα συναπτὰ ἔτη, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γενικῶν ἐκλογῶν ἅμα δὲ τῇ λήξει τῆς τετραετοῦς βουλευτικῆς περιόδου διατάσσεται ἡ ἐνέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν. Ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν τούτων συγκαλεῖται ὑποχρεωτικῶς ἡ νέα Βουλὴ εἰς τακτικὴν Σύνοδον, μόνον ἂν ὑπὸ τῆς ἀπελθούσης Βουλῆς δὲν ἐξεπληρώθησαν, διὰ τὸς ἔτος τῆς ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν, τὰ ἐν ἄρθρῳ 60 ὀριζόμενα.

Ἐδρα βουλευτικῇ κενωθεῖσα κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περιόδου δὲν συμπληροῦται, ἐφ' ὅσον ὁ

ἀριθμὸς τῶν ἐκλιπόντων δὲν ὑπερβαίνει τὸ τέταρτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

*Ἀρθρον 70.

"Ὅπως ἐκλεγῇ τις βουλευτής, ἀπαιτεῖται νὰ εἶνε πολίτης Ἑλλήν, ἔχων συμπεπληρωμένον τὸ 25ον ἔτος καὶ τὴν νόμιμον ἰκανότητα τοῦ ἐκλέγειν.

Βουλευτὴς στερεθῆεις τῶν προσόντων τούτων ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος. Ἐγειρομένων περὶ τούτου ἀμφισβητήσεων, ἀποφασίζει ἡ Βουλὴ.

*Ἀρθρον 71.

*Εὐμισθοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, στρατιωτικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ, δήμαρχοι, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν καὶ δικαστικοὶ κλητῆρες δὲν δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσι βουλευταί, ἐὰν μὴ παραιτηθῶσι πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνακηρύξεως τῶν ὑποψηφίων.

Τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ εἶνε ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ ἔργα τοῦ Διευθυντοῦ ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου διοικητικοῦ ἢ ἐμμίσθου νομικοῦ συμβούλου καὶ ὑπαλλήλου ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, ἀπολαυσῶν εἰδικῶν προνομίων ἢ τακτικῆς ἐπιχορηγήσεως δυνάμει εἰδικοῦ νόμου. Οἱ διατελοῦντες εἰς τινὰ τῶν κατηγοριῶν τούτων ὀφείλουσιν, ἐντὸς ὁκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, νὰ δηλώσωσιν ἐπιλογὴν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ὡς ἄνω ἔργων. Ἐν παραλείψει δὲ τῆς τοιαύτης δηλώσεως ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ.

Νόμος δύναται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

*Ἀρθρον 72.

Βουλευταί, ἀποδεχόμενοι οἰονδήποτε τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ ἀναφερομένων καθηκόντων ἢ ἔργων, ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος.

*Αρθρον 73.

Ἡ ἐξέλεγξις καὶ ἐκδίκασις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, κατὰ τοῦ κύρους τῶν ὁποίων ἐγείρονται ἐνστάσεις ἀναφερόμεναι εἴτε εἰς ἐκλογικὰς παραβάσεις περὶ τὴν ἐνέργειαν τούτων εἴτε εἰς ἔλλειψιν προσόντων, ἀνατίθεται εἰς εἰδικὸν δικαστήριον, συγκροτούμενον διὰ κληρώσεως μεταξὺ πάντων τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν Ἐφετείων τοῦ Κράτους. Ἡ κλήρωσις ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, τὴν προεδρίαν δὲ τοῦ εἰδικοῦ Δικαστηρίου λαμβάνει ὁ ἐκ τῶν κληρωθέντων κατὰ βαθμὸν ἢ ἀρχαιότητα προηγούμενος. Κατὰ τὰ λοιπά, τὰ τῆς λειτουργίας καὶ τῆς ὅλης διαδικασίας αὐτοῦ ὁρισθήσονται διὰ νόμου.

Ἡ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραίτησις εἶναι δικαίωμα τοῦ Βουλευτοῦ.

*Αρθρον 74.

Ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν βουλευτῶν κατὰ τὴν ἑναρξιν ἐκάστης βουλευτικῆς συνόδου τὸν Πρόεδρον, τοὺς ἀντιπροέδρους καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῆς.

*Αρθρον 75.

Οἱ Βουλευταὶ λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἀποζημίωσιν, οἱ μὲν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ κατοικοῦντες δραχμῶν ὀκτακοσίων ἐν ἀρχῇ ἐκάστης τριμηνίας, οἱ δὲ λοιποὶ χιλίων.

Εἰς τὸν τακτικὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς παρέχεται δι' ἑξοδα παραστάσεως πρόσθετος ἀποζημίωσις δραχμῶν διακοσίων πενήκοντα μηνιαίως.

Οὐδεμία ἄλλη ἀποζημίωσις παρέχεται εἰς τοὺς βουλευτάς ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

*Αρθρον 76.

Ἐν ἀπουσίᾳ Βουλευτοῦ ἐπὶ πλείονας τῶν πέντε συνεδριάσεων κατὰ μῆνα, ἄνευ ἀδείας τῆς Βουλῆς, ἐν

τακτικῇ ἢ ἐκτάκτῳ Συνόδῳ, κρατοῦνται ἐκ τῆς ἄνω ἀποζημιώσεως δραχμαὶ εἴκοσι δι' ἐκάστην συνεδριάσιν.

Περὶ τῶν Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 77.

Οὐδεὶς ἐκ τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας δύναται νὰ διορισθῇ Ὑπουργός.

Ἄρθρον 78.

Οἱ Ὑπουργοὶ ἔχουσιν εἴσοδον ἐλευθέραν εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς βουλῆς καὶ ἀκούονται ὁσάκις ζητήσωσι τὸν λόγον· ψηφοφθοροῦσι δὲ μόνον ἐὰν εἴνε μέλη αὐτῆς. Ἡ βουλὴ δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν παρουσίαν τῶν Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 79.

Ποτὲ διαταγὴ τοῦ Βασιλέως ἐγγραφὸς ἢ προφορικῇ δὲν ἀπαλλάσσει τῆς εὐθύνης τοὺς Ὑπουργούς.

Ἄρθρον 80.

Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τοὺς Ὑπουργοὺς κατὰ τοὺς περὶ εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν νόμους, ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τούτῳ δικαστηρίου, ὅπερ, προεδρευόμενον ὑπὸ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, συγκροτεῖται ἐκ δώδεκα δικαστῶν, κληρουμένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ἐξ ἀπάντων τῶν πρὸ τῆς κατηγορίας διωρισμένων Ἀρεοπαγίτων, Ἐφετῶν καὶ Προέδρων αὐτῶν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὀριζόμενα.

Ἄρθρον 81.

Ὁ Βασιλεὺς δύναται ν' ἀπονείμῃ χάριν εἰς Ὑπουργὸν καταδικασθέντα κατὰ τὰς ἄνωτέρω διατάξεις μόνον ἐπὶ τῇ συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς.

Περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 82.

Εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀνήκουσιν ἰδίως:

α') Ἡ ἐπεξεργασία τῶν προτάσεων νόμων καὶ τῶν κανονιστικῶν Διαταγμάτων.

β') Ἡ ἐκδίκασις τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὑποβαλλομένων αὐτῷ διαφορῶν ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ.

γ') Ἡ κατ' αἴτησιν ἀκύρωσις διὰ παράβασιν νόμου τῶν πράξεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ νόμῳ ὀριζόμενα.

δ') Ἡ ἀνωτέρα πειθαρχικὴ δικαιοδοσία ἐπὶ τῶν ἀπολυνόντων μονιμότητος ὑπαλλήλων τῆς διοικήσεως, κατὰ τοὺς περὶ τούτου νόμους.

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἐδαφίων β', γ' καὶ δ' ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 92 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος.

Ἄρθρον 83.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὀρίζει τὰς προτάσεις νόμων, ὧν ἡ ἐπεξεργασία ἀνατίθεται εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας πρὶν ἢ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν. Ἡ Βουλὴ δύναται νὰ παραπέμψῃ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας τὰς εἰς αὐτὴν ὑποβαλλομένας προτάσεις.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους οὐδέποτε παραπέμπεται εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 84.

Τὰ κανονιστικὰ Διατάγματα ἐκδίδονται μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀποφαινομένου ἐντὸς ἀναλόγου προθεσμίας τασσομένης ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἧς παρερχομένης ἀπράκτου, ἐκδίδεται τὸ Διάταγμα καὶ ἀνευ γνωμοδοτήσεως.

Ἡ γνώμη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δὲν εἶνε ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν Ὑπουργόν.

*Αρθρον 85.

Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶνε τακτικά καὶ ἑκτακτα. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, ὀριζόμενος διὰ νόμου, τῶν μὲν τακτικῶν δὲν δύναται νὰ ᾖ ἐλάσσων τῶν ἑπτὰ οὔτε μείζων τῶν δεκαπέντε, τῶν δὲ ἑκτάκτων μείζων τῶν δέκα. Τὰ ἑκτακτα μέλη λαμβάνονται ἐκ τῶν ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους, πλὴν τῶν δικαστικῶν, ἐπὶ ἐπιμισθίῳ ὀριζομένῳ ὑπὸ τοῦ νόμου.

*Αρθρον 86.

Τὰ τακτικά μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διορίζονται διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας ἐκάστου αὐτῶν εἶνε δεκαετής, ἐκεῖνοι δέ, τῶν ὁποίων ἡ ὑπηρεσία ἔληξε, δύνανται νὰ ἀναδιορισθῶσιν. Ἀλλὰ κατὰ τὴν πρώτην ἐγκατάστασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τοῦ μὲν ἑνὸς τρίτου τῶν μελῶν, διὰ κλήρον ὀριζομένων, θὰ θεωρηθῇ λήξασα ἡ ὑπηρεσία ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὀγδόου ἔτους τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, τοῦ δὲ ἑτέρου τρίτου ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ δεκάτου, καὶ τοῦ τελευταίου τρίτου ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ δωδεκάτου ἔτους.

Τὰ καθήκοντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰσὶν ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ καθήκοντα οἰουδήποτε δημοσίου, δημοτικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου πλὴν τῶν τοῦ καθηγητοῦ τῶν νομικῶν καὶ πολιτικῶν ἐπιστημῶν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τῶν τοῦ Ὑπουργοῦ ἄλλ' οὐδέποτε ἐπιτρέπεται ἡ σύγχρονος ἐνάσκησις τῶν ἔργων τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἰδιαιτέρος νόμος θέλει κανονίσει τὰ προσόντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τὰ περὶ ἀποχωρήσεως τούτων διαρκούσης τῆς θητείας, τὰ περὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Περὶ δικαστικῆς ἐξουσίας.

* Ἀρθρον 87.

Ἡ δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ δικαστῶν διοριζομένων ὑπὸ τοῦ βασιλέως κατὰ τὸν νόμον.

* Ἀρθρον 88.

Οἱ Ἀρεοπαγῖται, Ἐφέται καὶ Πρωτοδίκαι εἰσὶν ἰσόβιοι, οἱ δὲ Εἰσαγγελεῖς, Ἐιρηνοδίκαι, εἰδικοί πταισματοδίκαι, γραμματεῖς καὶ υπογραμματεῖς τῶν δικαστηρίων καὶ Εἰσαγγελιῶν, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν εἰσὶ μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι. Οἱ ἰσοβιότητος ἢ μονιμότητος ἀπολαύοντες δικαστικοὶ ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ παυθῶσιν ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως εἴτε κατ' ἀκολουθίαν ποινικῆς καταδίκης εἴτε ἔνεκα πειθαρχικῶν παραπτωμάτων ἢ νόσου ἢ ἀνεπαρκείας, βεβαιουμένων κατ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 92 καὶ 93.

Ἀποχωροῦσι δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου κανονιζομένου ὁρίου ἡλικίας, ὅπερ δὲν δύναται νὰ εἶνε διὰ μὲν τὰ μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀνώτερον τοῦ 75ου ἔτους, μηδὲ κατώτερον τοῦ 65ου, διὰ πάντας δὲ τοὺς λοιποὺς ἐμμίσθους δικαστικοὺς ὑπαλλήλους ἀνώτερον τοῦ 70ου, μηδὲ κατώτερον τοῦ 60ου.

Μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως νέου εἰδικοῦ νόμου περὶ ὁρίου ἡλικίας πάντες οἱ ἀνωτέρω ἐμμισθοὶ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἀποχωροῦσι κατὰ τὸ ἐξηκοστὸν πέμπτον ἔτος συμπληρωμένον.

* Ἀρθρον 89.

Τὰ προσόντα τῶν δικαστικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ὁρίζονται διὰ νόμον.

* Ἀρθρον 90.

Δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, ἀπολαύοντες ἰσοβιότητος ἢ

μονιμότητος, ἐκτὸς τῶν ὑπογραμματέων, τοποθετοῦνται, μετατίθενται καὶ προάγονται δι' Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ὃν τρόπον ὁ νόμος ὁρίζει.

Ἡ εἰς τὰς θέσεις τοῦ Προέδρου, Ἀντιπροέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου προαγωγή δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ Ἀνώτατον δικαστικὸν Συμβούλιον.

Ἄρθρον 91.

Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἑκτακτα Δικαστήρια ὑφ' οἷονδήποτε ὄνομα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συστηθῶσιν.

Εἰδικὸς νόμος θέλει κανονίσει, διὰ τὴν περίπτωσιν ἐμπολέμου καταστάσεως ἢ γενικῆς, ἐνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων, ἐπιστρατεύσεως, τὰ τῆς προσωρινῆς, ἐν ὧν ἢ ἐν μέρει, ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῶν ἁρθρῶν 5, 6, 10, 11, 12, 14, 20 καὶ 95 τοῦ Συντάγματος, τὰ τῆς κηρύξεως τῆς καταστάσεως πολιορκίας καὶ τὰ τῆς συνστάσεως καὶ λειτουργίας ἐξαιρετικῶν δικαστηρίων. Ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τούτου συγκαλουμένης Βουλῆς. Τίθεται δὲ κατὰ πάσας ἢ τινας μόνον αὐτοῦ διατάξεις εἰς ἐφαρμογὴν καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν ἢ μέρος αὐτῆς διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, ἀδεία τῆς Βουλῆς ἐκδιδομένη.

Ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς ὁ νόμος δύναται νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν καὶ ἀνευ ἀδείας αὐτῆς διὰ Β. Διατάγματος προσυπογεγραμμένου ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτοῦ συγκαλεῖται ἡ Βουλὴ ἐντὸς 5 ἡμερῶν, καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, ὅπως διὰ πράξεως αὐτῆς ἀποφασίσῃ τὴν διατήρησιν ἢ ἄρσιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ Β. Διατάγματος. Ἡ βουλευτικὴ ἀσυλία τοῦ ἁρθρου 63ου ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β. Διατάγματος.

Ἡ ἰσχύς τῶν ἀνωτέρω Β. Διαταγμάτων, προκειμένου μὲν περὶ πολέμου, δὲν ἐκτείνεται πέρα τῆς λήξεως

αὐτοῦ, προκειμένου δὲ περὶ ἐπιστρατεύσεως, αἴρεται αὐτοδικαίως μετὰ δίμηνον, ἐάν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν παραταθῇ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ἀδεία πάλιν τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 92.

Αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶνε *δημόσιαι*, ἐκτὸς ὅταν ἡ δημοσιότης ἤθελεν εἰσθαι ἐπιβλαβῆς εἰς τὰ χρησιτὰ ἥθη ἢ τὴν κοινὴν εὐταξίαν, ἀλλὰ τότε τὰ δικαστήρια ὀφείλουσι νὰ ἐκδίδωσι περὶ τούτου ἀποφασιν.

Ἄρθρον 93.

Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῶς *ἡτιολογημένη* καὶ ν' ἀπαγγέλληται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἄρθρον 94.

Τὸ ὀρκωτικὸν σύστημα διατηρεῖται.

Ἄρθρον 95.

Τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται *ὑπὸ τῶν ἐνόρκων*, ὡσαύτως καὶ τὰ τοῦ τύπου, ὡσάκις ταῦτα δὲν ἀφορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν βίον.

Ἄρθρον 96.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικαστὴν νὰ δεχθῇ καὶ ἄλλην ἐμμισθον ὑπηρεσίαν, ἐκτὸς τῆς τοῦ καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

Ἄρθρον 97.

Τὰ περὶ Στρατοδικείων, Ναυτοδικείων, πειρατείας, ναυταπάτης καὶ Δικαστηρίων λειῶν κανονίζονται δι' εἰδικῶν νόμων.

Περὶ Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Ἄρθρον 98.

Οἱ ἐλεγκταὶ καὶ πάρεδροι τοῦ Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἰσὶν ἰσόβιοι καὶ δὲν παύονται, εἰμὴ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 88, ἀποχωροῦσι δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου κανονιζομένου ὁρίου ἡλικίας, ὅπερ δὲν δύναται

νά εἶνε ἀνώτερον τοῦ 75ου, μηδὲ κατώτερον τοῦ 65ου ἔτους. Τὰ προσόντα τῶν ἐλεγκτῶν καὶ παρέδρων ὀρίζονται διὰ νόμου.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 99.

Ἄνευ νόμου στρατὸς ξένος *δὲν εἶναι δεκτὸς* εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηρεσίαν, οὐδὲ δύναται νὰ διαμένῃ εἰς τὸ Κράτος ἢ νὰ διέλθῃ δι' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 100.

Μόνον ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει οἱ στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοὶ *στεροῦνται τοῦ βαθμοῦ*, τῶν τιμῶν καὶ τῶν συντάξεων τῶν.

Ἄρθρον 101.

Αἱ τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ὑποθέσεις ἐξακολουθοῦσιν ὑπαγόμεναι εἰς τὰ τακτικά δικαστήρια, ὑφ' ὧν δικάζονται ὡς κατεπείγουσαι, πλὴν ἐκείνων, δι' ἃς εἰδικοί νόμοι συνιστῶσι διοικητικὰ δικαστήρια, παρ' οἷς τηροῦνται αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 92 καὶ 93. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων ἰσχύουσιν οἱ ὑφιστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας.

Αἱ αἰτήσεις ἀναρρέσεως κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων ὑπάγονται ἀπὸ τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ. Ἡ ἀρσις τῶν συγκρούσεων μεταξὺ δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, ὡς καὶ μεταξὺ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, δικάζεται ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, μέχρις οὗ ἰδιαιτερός νόμος συστήσῃ πρὸς ἐκδίκασιν ταύτης μικτὸν Δικαστήριον, ἀποτελούμενον ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ Ἀρεοπαγιτῶν καὶ τακτικῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 102.

Τὰ προσόντα τῶν διοικητικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ὁρίζονται διὰ νόμου.

Μετά τὴν ἑναρξιν τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἀπὸ τοῦ ὀριστικοῦ αὐτῶν διορισμοῦ εἰσὶ μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι· πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς παύσεως δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, οὔτε μετατίθενται ἄνευ συμφώνου γνωμοδοτήσεως οὔτε ἀπολύονται ἢ ὑποβιβάζονται ἄνευ εἰδικῆς ἀποφάσεως κατὰ νόμον ὀργανωμένου καὶ ἐκ μονίμων ὑπαλλήλων κατὰ τὰ δύο τρίτα τοῦλάχιστον ἀποτελουμένου συμβουλίου. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, κατὰ τὰ ἐν τῷ νόμῳ εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

Τῶν προσόντων καὶ τῆς μονιμότητος ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαίρεθῶσι διὰ νόμου οἱ πρέσβεις καὶ διπλωματικοὶ πράκτορες, οἱ γενικοὶ πρόξενοι, οἱ γενικοὶ γραμματεῖς τῶν ὑπουργείων, οἱ ἰδιαιτέροι γραμματεῖς τῶν Ὑπουργῶν, οἱ νομάρχαι, ὁ Βασ. Ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, καὶ ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγραμμάτων.

Ἄρθρον 103.

Ἀγωγαὶ κακοδικίας κατ' Ἀρεοπαγιτῶν, ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ τακτικῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας δικάζονται ὑπὸ πενταμελοῦς εἰδικοῦ δικαστηρίου, συγκροτουμένου, καθ' ὃν ὁ νόμος ὀρίσει τρόπον, διὰ κληρώσεως ἐκ τῶν τριῶν τούτων σωμάτων, τῶν ἐκ δικηγόρων μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, λαμβανομένου ἐνὸς μέλους ἐξ ἐκάστου σώματος.

Εἰς τὸ δικαστήριον τοῦτο ὑπάγεται καὶ πᾶσα παρασκευαστικὴ διαδικασία· οὐδεμίᾳ δ' ἄλλῃ ἄδεια ἀπαιτεῖται.

Εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον δύναται νὰ ὑπαχθῶσι διὰ νόμου καὶ αἱ ἀγωγαὶ κακοδικίας κατὰ Πρωτοδικῶν, Ἐφετῶν καὶ Εἰσαγγελέων.

Ἄρθρον 104.

Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀσκεῖται καὶ ὑπὸ Συμβουλίου συγκειμένου ἐκ δύο μελῶν ἐξ ἐκάστου τῶν σωμάτων τούτων καὶ δύο καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ὀριζομένων πάντων διὰ κλήρου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἐξαιροῦνται ἐκάστοτε τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο, ἐπὶ ἐνεργείας τοῦ ὁποίου, εἴτε ὀλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ, καλεῖται ν' ἀποφανθῇ τὸ Συμβούλιον.

Ἄρθρον 105.

Ἡ ἐκλογή τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν γίνεται διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 106.

Πᾶς Ἕλλην, δυνάμενος φέρειν ὅπλα, ὑποχρεοῦται νὰ συντελῇ εἰς τὴν ὑπὲρ Πατρίδος ἀμυναν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν νόμων.

Ἄρθρον 107.

Ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ Κράτους εἶνε ἐκεῖνη, εἰς τὴν ὁποίαν συντάσσονται τὸ πολίτευμα καὶ τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας τὰ κείμενα· πᾶσα πρὸς παραφθορὰν ταύτης ἐπέμβασις ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 108.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις ὀλοκλήρου τοῦ Συντάγματος.

Μετὰ δεκαετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως ταύτης ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων αὐτοῦ, ὡσάκις ἡ Βουλὴ διὰ τῶν δύο τρίτων

τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσῃ ταύτην δι' ἰδίας πράξεως, ὀριζούσης εἰδικῶς τὰς ἀναθεωρητέας διατάξεις καὶ ψηφίζομένης εἰς δύο ψηφοφορίας, ἀφισταμένες ἀλλήλων κατὰ ἓνα τοῦλάχιστον μῆνα.

Ἀποφασισθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως διαλύεται αὐτοδικαίως ἡ ὑφ' ἑστώσα Βουλὴ καὶ συγκαλεῖται νέα, ἣτις κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον αὐτῆς ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ἄρθρον 109.

Ὅλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα, καθ' ὅσον ἀντιβαίνουν εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα, καταργοῦνται.

Ἄρθρον 110.

Τὸ παρὸν Σύνταγμα ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν, ἅμα ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως· τὸ δὲ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὀφείλει νὰ δημοσιεύσῃ αὐτὸ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν μετὰ τὴν ὑπογραφήν.

Πᾶσα ψηφίζομένη ἀναθεώρησις μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐκδίδεται καὶ δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τίθεται δὲ εἰς ἐνέργειαν δι' εἰδικοῦ ταύτης ψηφίσματος.

Ἄρθρον 111.

Ἡ τήρησις τοῦ παρόντος Συντάγματος ἀφιεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων.

Τιμᾶται λ. 20.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023992